ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН ДОНИШКАДАИ ПОЛИТЕХНИКИИ ДОНИШГОХИ ТЕХНИКИИ ТОЧИКИСТОН ба номи академик М. С. Осимй дар шахри Хучанд

Факултети "Информатика ва энергетика" Математикаи олӣ ва физика

	<<	Тасдик мекунам»
		Декани факултет
		Акрамова З.Б.
"	"	c. 2023

БАРНОМАИ ТАЪЛИМИИ КОРЙ

(силлабус)

Фан: Информатика амалй

Коди фан: -

Микдори модул: 1

№ модул: 1

Ихтисос: 1-250103, 1-250104, 1-250107

Бахши накшаи Интихоби

таълим:

Зинаи тахсилот: Бакалавриат

Шакли тахсил: Рузона

ғайриихтисосии муассисахои тахсилоти олй касби), ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Чумхурии Точикистон аз 30.07.2016,№11/14 тавсия шудааст, тахия гардидааст. Тартибдиханда(гон): Одилов З.Р. Омузгори калони кафедраи МО ва Ф Мавзуъхои фан дар силлабус ба талабот нисбати фан аз стандарти таълими (барномаи тахсилот) ихтисоси 1 - 250107 Иқтисодиёт ва идора дар корхона мутобиқ аст. Координатори фан: Салохиятхои фан ба мавкеи фан стандарти таълими (барномаи тахсилот) ихтисоси 1-250107 Иқтисодиёт ва идора дар корхона мутобиқ буда, нишондихандахои номиву миқдории он аз нақшаи таълими корй гирифта шудааст. Координатори ихтисоси 1 -250107 Иқтисодиёт ва идора дар корхона Силлабус ташхиси мутобикатиро (сифатиро) ба талабот нисбати тахияи силлабусхо гузаштааст ва он маъкул дониста шудааст: Имзо, ному насаби шахси ШИМ-и факултет муайянкарда Сарчашмахои асосии дар силлабус овардашуда дар китобхона мавчуданд: Имзо, ному насаби шахси шуъбаи методй ва таъмини сифат муайянкарда Силлабус дар чаласаи кафедраи МО ва Ф мухокима шуда, маъқул дониста шудааст. Суратчаласаи № ___ аз "____" ____ 2023 с. Мудири кафедра Рахимов А.А. Силлабус дар чаласаи Шўрои илмй-методии факултети информатика ва энергетика баррасй ва маъқул дониста шуда, барои тасдиқ тавсия шудааст. Суратчаласаи № ___ аз "____" ____ 2023 с.

Раиси ШИМ ______

Силлабус дар асоси барномаи таълими аз информатика (барои донишчуёни

A		Коди фан			
Хел	Хелифан Микдори Кредитхо		Сол, Семестри тахсил	Намуди санчиши нихой	Забони таълим
ҳа	ТМЙ	6	1 ë 2	имтихон	Точикӣ

Дарсу машғулиятхо дар 1 сикл			Назорати донишанд <u>ў</u> зй дар 1 сикл			
Шакли машғулият (хели машғ.)		Соат	Хел	Микдор		
ЙС	Лексия (Л)	16	Ч орй	16		
аудиторй	Амалӣ (ДА)	16	-дори	10		
ДИ.	Амалй– лабораторй (ДАЛ)	16	Моруннорф	2		
ay	Лабораторй (ДЛ)	0	Мархилавй	2		
KMPO	Дарси пурсишу машваратй (ДПМ)	16	Ҳимояи қисми кори мустақилонаи назоратӣ(КМН)	2		
Ξ	Машғулияти машваратй (ММ)	24				
	Тахияи хисобот (ТХ)	8	Имтихони нихой	1		
КМД	Кори мустақилонаи донишч <u>ў</u> (КМД)	24				
	Хамагй	120	Хамагй	21		

Б Мақсад ва вазифаи фан:

1 Мақсади фан:

Мақсади асосии таълими фанни технологияи информатсион дар амал гардонидани ҳадафҳои зерин ниҳон аст:

- ❖ парвариши малакаи истифодаи моҳирона ва пурсамари компютер дар фаъолияти ҳамаруҳзаи донишчуҳён;
- ❖ омодасозии донишцуён ба ҳаёти пурарзишу фаъоли цомеаи иттилооти ва дар ҳамин замина баланд бардоштани фарҳанги иттилоотии онҳо;
- ❖ равшан гардонидани моҳияти равандҳои иттилоотӣ дар ҷаҳонбинии илмии донишчуён ва кушодани наҳши технологияҳои иттилоотӣ дар ҷомеаи навин;
 - татбиқи васеи технологияи нави иттилоотиву иртиботй дар раванди таълим;
- ❖ таъмини фарогирии устувори техника ва технологияи компютерй дар ҳама самтҳои ҳаёт.

2 Вазифахои фан:

Вазифаи асосии фанни технологияи информатсионй — ин ба низом даровардани техника ва усулхои кор бо тачхизот ва нармафзори техникаи хисоббарорй мебошад.

В	Таснифоти му	ухтасари фан аз каталоги ихтисос				
Коди	фан:					
Номг	ўи фан:	Информатика амалй				
хели фан:		Интихобӣ				
Модул	п:	1				
Соли	амалишавй:	2022-2023				
семест	гр ё триместр:	1 ë 2				
Микд	ори кредит:	6				
Омўзі	орони фан:	Одилов З.Р.				
3	Натичахои та	хсил: Дар натичаи чамъбасти сикл донишчуён метавонанд ба				
		ерин сохиб шаванд				
3.1	Вобастагй бо	салохиятхои хатмкунанда:				
3.2	Салохиятхои	фан:				
	_	ни мазкур ба сохибшавии салохиятхои умумифархангии (СУ)				
		тандартхои давлатии таълимии ихтисосхо нигаронида шудаанд:				
		ии кор бо компютер, дарёфт карда тавонистани маълумот аз				
		гуногун, малакаи идоракунии маълумот.				
	Дар сатхи Дони	ии: умхои асосии технологияи иттилоот й – компютер, иттилоъ,				
		умдой асосий технологияй иттилооти – компютер, иттилов, натура, муш, монитор, блоки системавй, микропротсессор,				
	_	ринтер, файл, папка, ярлик, мизи корū, равзана, меню, панел ва				
		м меравад. Сохахои истифодабарии ресурсхои информатсиони,				
		t ва бастаи барномахои «MS Office»-ро номбар карда метавонад.				
	Доир ба технол	огияхои информатсионū ва роли он дар тараққиёти чамъиятū				
	мисолхои мушаххас оварда метавонад.					
	Дар сатхи Фахмиш:					
	_	хои нигохдории маълумоти матнӣ ва графикӣ дар МЭХ				
	дарк карда фо	ахмонида метавонад;				
	💠 Тағйирд	ихии намуди беруна ва характеристикаи объектхои СО				
	Windows-po u	стифода бурда метавонад;				
	* Сохтан,	тағйир додан, сабт намудан, ирсол намудани хуччатхои				
	сода ва мурак	кабро дар барномаи MS Word кор фармуда метавонад;				
	Истифо	одаи имкониятхои бастаи барномахои MS Office – ро дар				
	вақти тарти	б додани хуччат нишон дода метавонад.				
4	Шартхои пеш	акй ва иловагй (агар истифода шавад):				
Донишчу муво		фики силлабус бояд ба дарси нав хамаруза омода шуда ояд.				
5	Мундаричаи с	ран:				
	Информатика	а, иттилоот ва равандхои иттилоотй; чомеаи иттилоотй;				
	фарханги ит	тилоотй; амнияти иттилоотй; сахтафзорхои муосири				
	электронй; на	армафзорхои компютерй; виросторони коркарди матнхо;				
	•	коркарди ададхо; виросторони графиксоз; виросторони				
		арномахои корсоз (Outlook, OneNote ва ғайра); шабакахои				
		технологияхои корбарй дар Интернет; хадамоти				
	_	це прат дар Интернет; низомхои геоиттилоотй; асосхои				
	rinicplici, in	Topat dap intropiet, insoliton reontinioth, accepting				

барномарезй. забонхои барномасози конзолй; забонхои барномасози объектгаро; веббарномасозй; худкорсозии Web-санадхо; забонхои сохторбандй (SQL, Oracle ва ғайра); системахои идоракунии пойгохи додахо; шаклсозй ва тархрезии компютерй; тархрезии риёзй-компютерй; технологияхои худкорсози компютерй; худкорсозии равандхои мушаххас.

6 Сарчашмахо барои таълим

Асосй: (танхо адабиёти дар китобхонаи донишкадабуда)

- 1. Комилиён Ф.С. Информатика. Қисми 1. Китоби дарси барои донишуўёни муассисахои тахсилоти олии касбй. –Душанбе: Донишварон, 2019. -408 с.
- 2. Комилиён Ф.С. Информатика. Қисми 2. Китоби дарси барои донишуўёни муассисахои тахсилоти олии касбй. –Душанбе: Донишварон, 2019. -408 с.
- 3.Одилов З.Р. Технологияхои иттилоотй: Китоби дарсй / ДПДТТХ Хучанд: 2019. -185c.
- 4.Одилов З.Р. Технологияхои иттилоотй: Дастури методй/ ДПДТТХ Хучанд: 2018. -100c.

Иловагй:

- 5. Калабухова Г.В., Титов В.М. Компьютерный практикум по информатике. Офисные технологии: учебное пособие. М.: ИД «ФОРУМ»: ИНФРА-М, 2008. 336 с. (Китобхонаи донишкада).
- 6. Васильев В.В., Сороколетова Н.В., Хливненко Л.В. Практикум по информатике: учебное пособие / В.В.Васильев, Н.В. Сороколетова, Л.В. Хливненко. М.: ФОРУМ, 2009. 336 с. (Китобхонаи донишкада).
- 7. Акулов О.А. Информатика: базовый курс: учеб. для студентов вузов. 6-е изд. М.: Издательство «Омега-Л», 2009. 574 с. (Китобхонаи донишкада).
- 8. Немцова Т.И., Назарова Ю.В. Практикум по Информатике: учеб. пособие / Под.ред. Л.Г.Гагариной Ч.1. М.: ИД «ФОРУМ»: ИНФРА-М, 2009. 320 с. (Китобхонаи донишкада).

Дигар манбаъхо:

- 9. Безручко В.Т. Информатика (курс лекций): учебное пособие. М.: ИД "Форум": ИНФРА-М, 2009. 432с. (Китобхонаи донишкада).
- 10. Зульфикарова П.Э. Информационные технологии: лабораторный практикум. Худжанд: ХПИТТУ, 2017. –161 с. (Китобхонаи донишкада).

Воситахои таълим:

слайдхо, видео намоишхо ва айёниятхои таълими

7 Усулхои фаъоли таълим

дарсхои мубохисавй, интерактивй, мизи мудаввар

8 Методхо ва меъёрхои баходихй:

Натичаи санчишхои чорй, имтихони мархилавй ва ХКМН-и донишчуён бо холхо чен карда мешаванд. Холхои гирифташуда мархилаи 1 ва 2 ба балхо гардонида шуда, натичаихои рейтинги 1 ва 2 хисоб меёбанд. Хамаи имтихонхои нихой дар маркази тестй гузаронида шуда, натичахои он бо балхо чен карда мешаванд.

Агар донишчу дар 25 %-и дарсхо ва зиёд аз он иштирок накарда бошад ё аз яке химояи кисмхои КМН аз 3 хол кам гирифта бошад ва аз имтихони нихой аз 25 бал кам гирифта бошад, автоматй кредити фанро азхуд накарда хисоб шуда, фан бо бахои F чамъбаст мегардад.

9	Забони тахсил: точикй (ё русй)
10.	Пререквизитхо: Технологияи информатсионй (курси мактабй);
	асосхои математика

Г Таъминоти синфхонагй, тачхизотй ва озмоишгохии фан

- 1. Миз ва курсихо;
- 2. Тахтаи электронй;
- 3. Видеопроектор;
- 4. Тачхизоти лабораторй.

Д	Таксимоти тавсиявии соатхо дар рузхои дарсй ва назорати						
№ p <u>y</u> 3	Таъиноти руз	ДПМ	MM	TX	КМД (КМН)	Дарсхои асосй	КМД (мавзўъ)
Мархилаи якум							
1	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
2	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
3	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
4	Рузи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
5	Рузи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
6	Рузи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
7	Рузи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
8	Рузи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
9	Имтиҳони марҳилавӣ-1 Ҳимояи қисми-1 КМН		4		4		
	Ч амъ	8	12	4	12	24	12
Марх	хилаи дуюм						
10	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
11	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
12	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
13	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
14	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
15	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
16	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
17	Рўзи дарсй ва санчиши чорй	1	1	0,5	1	3	1,5
18	Имтихони мархилавй-2 Химояи кисми-2 КМН		4		4		
	Ч амъ	8	12	4	12	24	12
Хамагй 16 24 8 24 48 24							
E	Назмуну мундаричаи хели машғулиятҳои КМРО (ДПМ, ММ, ТХ) ва КМН						

Дарси пурсишу машваратй (ДПМ) аз руи талаботи донишкада. Хар руз барои ин намуди дарс 1 соат чудо шудааст ва дар дарси аввали руз гузаронида мешавад. Дар дарси рузи якум қобилияти азхудкунии фан аз чониби донишчуён санчида мешавад. Агар дар банди 10 фанхо хамчун пререквизитхо кайд гардида бошанд, санчиш аз руйи натичаи ин фанхо гузаронида мешавад. Мутобики натичаи санчиш ба донишчуён аз 0 то 10 хол хамчун натичаи санчиши чорй гузошта мешавад ва ин холхо то охири руз ба СИИД ворид карда мешаванд. Инчунин дар дарси якум нусхахои имзодори силлабус ва супоришоти КМН (нусхахои чопй ё дар файли формати PDF) барои нусхабардорй ба донишуўён дода мешавад, ки ин нусхахо хамарўза аз рузи 2 бояд дар дасти донишчуён бошад. Таксимоти вариантхо аз руйи супоришот гузаронида мешавад. Донишчу баъди гирифтани супориши КМН барои он 2 чузъгир бо варақахои унвон барои рузхои тоқ ва чуфт сохта, дар онхо хамаруза вобаста аз руз натичаи КМН-ро дар варакхои алохида (дастнавис ё чопй вобаста аз талаботи дар супоришот инъикосгардида) мегузорад. Аз ин лихоз, дар давоми сикл хар руз яке аз чузъгири донишчу ба омузгор супорида шуда, дигараш дар дасти худи донишчу қарор мегирад.

Дар дарси рўзи 2 донишчў дар чузъгири алохида (рўзхои ток) натичаи КМН-и рўзи 1-ро ба омўзгор месупорад. Ба ғайр аз чамъ кардани чузъгирхо дар ин дарс азхудшавии дарсхои рўзи гузашта санчида мешавад. Аз рўйи натичаи ин санчиш ва дида баромадани кисми КМН ба рўзи 1 вобаста донишчўён сохиби холхои санчиши чории рўзи 2 дар СИИД мешаванд.

Чунин тартиб дар давоми сикл идома меёбад.

Дар охири ҳар як дарс омӯзгор рӯзи гузаштаро чамъбаст менамояд.

Маълумоти иловагии муаллифи силлабус:......

Машғулияти машваратй (ММ) аз руи талаботи донишкада. Соатҳои ин намуди машғулият барои ичрои КМН чудо шудаанд. Донишчу метавонад, бо саволҳои худ ба омузгор мурочиат кунад, чунки соатҳои ин машғулият дар чадвали дарсҳои сикл инъикос гардидаанд ва дар ин соатҳо ба омузгор синфхона вобаста карда шудааст. Микдори соатҳои ин намуди машғулият дар чадвали Д вобаста ба руз инъикос гардидаанд.

Маълумоти иловагии муаллифи силлабус:......

Кори мустақилонаи донишчу (КМД – соатхои ба КМН вобаста). Соатхои ин намуди машғулият барои ичрои КМН чудо шудаанд. Донишчу метавонад ба ичрои КМН дар хона ё донишкада (китобхона, озмоишгох) машғул шавад. **Маълумоти иловагии муаллифи силлабус:......**

Тахияи хисобот (ТХ). Соатҳои ин намуди машғулият барои таҳияи қисми ҳаррӯзаи КМН чудо шудаанд.

Маълумоти иловагии муаллифи силлабус:......

Ë	Таксимоти мавзўи соатхои кредитхои аудиторй ва КМД					
№ MaB3ЎЪ	Номи мавзўъ	П	ДА	ДАЛ	ДЛ	КМД
Мархи	лаи якум	•	•	•	•	
1	Информатика, иттилоот ва равандхои иттилоотй.	1	1	1		1,5
2	Сахтафзорҳои муосири электронй. Нармафзорҳои компютерй	1	1	1		1,5
3	Шабакаҳои компютерй. Технологияҳои корбарй дар Интернет	1	1	1		1,5
4	Технологияхои коркарди иттилооти матнй	1	1	1		1,5
5	Чадвалхо, услуб ва колаб дар протсессори матни	1	1	1		1,5
6	Коркарди матн дар барномаи Microsoft	1	1	1		1,5
7	Тарзҳои нусҳабардорӣ, ҷойивазкунӣ ва соқиткунии матнҳо	1	1	1		1,5
8	Виросторони рунамосоз	1	1	1		1,5
	Ч амъ:	8	8	8		12
				24	l	12
Мархи	лаи дуюм					
9	Системахои идоракунии пойгохи додахо	1	1	1		1,5
10	Асосхои кор бо протсессори чадвалии Microsoft Excel	1	1	1		1,5
11	Суроғабандй дар чадвалхои электронй	1	1	1		1,5
12	Коркарди маълумотхои сатрй, мантики, сана ва вакт дар чадвалхои электронй	1	1	1		1,5
13	Коркарди ифодахои математикй, мантикй ва оморй, молиявй дар чадвалхои электронй	1	1	1		1,5
14	Пешниходи графикии маълумот дар намуди диаграммахо	1	1	1		1,5
15	Коркарди маълумотхои мураккаб дар чадвалхои электронй	1	1	1		1,5
16	Кор бо чадвалхои электронй(функсияхои стандартй)	1	1	1		1,5
	Чамъ:	8	8	8		
	24		I	12		
	Хамагй:		4			24
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·					<u> </u>

Эзох: Соатҳои ДПМ-и (соати якуми рузҳои дарсӣ) ҳар мавзуъ ба истиснои мавзуи 1 ба мавзуи гузашта дахл дорад. Барои якум ДПМ мавзуи дарс - Санҷиши қобилияти азхудкунӣ.

Имтихони мархилавии 2 ва химояи кисми-2 КМН

Мувофики таквими академй дар асоси 8 мавзўи охир имтихони мархилавй гирифта шуда ва КМН дар асоси ичроиши реферат чамъбаст карда мешавад

З Хелхои назорати азхудкунй, мазмун ва тартиби бахогузорй

Донишчў дар давоми сикл 18 маротиба аз чониби устод санчида мешавад — 16 санчиши чорй (дар ДПМ), 2 имтихони мархилавй, 2 химояи кисми КМН ва устод вазифадор аст холхои гузоштаашро нисбати ин санчишхо саривакт ба Системаи иттилоотии идоракунии донишкада (СИИД) ворид кунад.

Дар вақти имтихони мархилав донишу малакаи донишчуён аз руи мавзуъхои мархила санчида шуда, ба онхо дар асоси натичахо бо истифодаи қоидахои бахогузории рейтингии дар дарси аввал фахмонидашуда, холхои чамъбаст аз 0 то 10 гузошта мешаванд. Аз руи натичахои химояи кисми КМН низ холхои чамъбаст аз 0 то 10 гузошта мешаванд.

Холхои санчишхои чорй, имтихони мархилавй ва химояи кисми КМН вобаста ба вазнашон дар хар як мархила дар СИИД якчоя кардашуда ба балхои рейтинги 1 (то 25 бал) ва 2 (то 25 бал) гардонида мешаванд.

Натичахои имтихони нихоии маъмурй бо 50 бал чамъбаст мешавад ва бали гузариши он ақалан 26 бал муқаррар шудааст. Дар натичахои имтихони маъмурй низ барои донишчуёни дар 90-100 % дарсхо иштироккарда, балхои ҳавасмандкунй ҳамроҳ мешаванд.

Барои чамъбасти фан дар рейтинги 1 ақалан ба 12,5 бал, дар рейтинги 2 ақалан ба 12,5 бал ва дар имтихони нихой ақалан ба 25 бал бояд сохиб гардад.

Дар охир балхои гирифтаи донишч \bar{y} (дар якчояг \bar{u} то 100 бал) дар СИИД якчоя карда шуда, ба яке аз бахохои харф \bar{u} (A,A-,B+,B,B-,C+,C,C-,D+,D) аз р \bar{y} и коидахои дар СИИД муайяншуда, гардонида мешаванд.

И Тарзи гузариши имтихони нихой, маводи имтихонии пешниходшаванда

Мисол: Имтихони нихой бо тарзи шифохй аз руп билетхои тасдикшуда дар маркази тестй гузаронида мешавад. Саволнома, ки аз руп он билетхо сохта мешаванд, ба донишчуён пешакй дастрас карда намешавад.

К Масъулияти донишчуён ва талабот

Донишчу дар раванди таълим вазифадор аст:

- 1) Қоидаҳои талаботи дохилии донишкадаро риоя кунад;
- 2) Ба дарс саривақт, бо тайёрй аз руш силлабус ва супоришхои рузи гузашта, бо либоси муқарраршуда, бо чузвдони китобу дафтардор ва чузъгири КМН хозир шавал:
 - 3) Донишчуписар бояд хама вакт ришаш гирифта бошад;
 - 4) Дар ҳама дарсу санчишҳо иштирок кунад;

- 5) Ба асбобу анчоми синфхона ва ё озмоишгох бе ичозати устод ё шахси масъул нарасад;
- 6) Асбобу анчоми синфхонаву биноро эхтиёт кунад ва эхтиёткорона истифода барад;
 - 7) Саривақт вазифахои хонагй ва супоришхоро ичро кунад.

Донишчўёни ба дарс дермонда, ба синфхона рох дода намешаванд. Пеш аз дохилшавй ба хавливу бинохои донишкада Телефонхои мобилй хомўш карда шаванд.

Л	Маълумоти дар р <u>ў</u> зи якуми да пуршаванда	арсӣ дар	нусхаи	силлабуси	донишчӯ
Гур	ўхи академй:				
Hon	лу насаби донишч ў :				
Hon	лу насаби ом <u>ў</u> згори дарсдиханда:				
Вак	т ва чои гузаронидани дарс:				
ХΚ	МН (сана, вақт ва синфхона)				
ИМ	(сана, вақт ва синфхона)				